

Puljeopslag: Ansøgning om deltagelse i demensrejseholdsforløb med fokus på nedbringelse af antipsykotisk medicin

Kommuner og private leverandører, herunder selvejende organisationer, på ældreområdet inviteres hermed til at søge om *demensrejseholdsforløb med fokus på nedbringelse af antipsykotisk medicin i ældreplejen*. Forløbet forestås af et rejsehold i regi af Sundhedsstyrelsen.

Ansøgninger skal være Sundhedsstyrelsen i hænde **senest onsdag den 2. oktober 2020 kl 12.00**.

Med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023 blev der afsat 20 mio. kr. til videreførelse af Demensrejseholdet med særligt fokus på nedbringelse af antipsykotisk medicin. Initiativet er en del af en samlet opfølgning på Demenshandlingsplan 2025 med henblik på at understøtte udvalgte indsatser i demenshandlingsplanen for at nå målet om nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin.

Formål

Kommuner og private leverandører, herunder selvejende organisationer har mulighed for at indgå i Demensrejseholdsindsatsen, der har til formål, at bidrage til at nedbringe anvendelsen af antipsykotisk medicin til mennesker, der bor på plejecenter eller modtager hjemmepleje. Indsatsen har endvidere til formål at øge medarbejdernes kompetencer med særlig fokus på nedbringelse af antipsykotisk medicin. Dette foregår gennem praksisnære læringsforløb, som fokuserer på konkrete udfordringer i plejen af beboere med demens såvel som organisering og samarbejde om indsatsen.

Et af de tre nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025 indebærer, at en forbedret pleje- og behandlingsindsats skal være med til at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 procent frem mod 2025.

Der vil for at understøtte den målsætning blive gennemført Demensrejseholdsforløb i perioden 2021-2024. I denne runde er det muligt at søge om rejseholdsforløb i perioden januar 2021 til juni 2022. I 2021 vil det blive muligt at søge om rejseholdsforløb i perioden 2022-2024.

Om demensrejseholdet

Demensrejseholdet blev påbegyndt i 2015 og i perioden frem til 2019 har i alt 22 kommuner deltaget i de praksisnære kompetence og organisationsudviklingsforløb.¹ De nye demensrejseholdsforløb har et skærpet fokus på arbejde med forebyggelse, behandling og seponering af antipsykotisk medicin.

Målgruppe for demensrejseholdsforløbene

Den primære målgruppe for demensrejseholdsforløbene er de medarbejdere, der er centrale videnspersoner i plejen og omsorgen af ældre borgere med demens, herunder borgere der aktuelt modtager antipsykotisk medicin eller hvor anvendelse af antipsykotisk medicin overvejes. Det er overvejende social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker/ udviklingssygeplejersker samt demenskoordinatorer men øvrige medarbejdergrupper er også relevante, herunder fx fysio- og ergoterapeuter. Det forventes, at ledelsen på plejeenheden deltager aktivt i forløbet (se endvidere afsnittet ”Krav til de deltagende kommuner og plejeenheder”). For at understøtte samarbejdet omkring anvendelse af antipsykotisk medicin anbefales det at relevante praktiserende læger eller fast tilknyttede læger indgår i rejseholdsforløbet.

Beskrivelse af indsatsen

Rejseholdsforløbene tager afsæt i metodiske og læringsmæssige erfaringer og resultater fra Sundhedsstyrelsens Demensrejsehold² og inddrager relevant materiale herunder de nationale kliniske retningslinjer for ”Forebyggelse og håndtering af adfærdsmæssige og psykiske symptomer” samt ”Demens og medicin”, Sundhedsstyrelsens demenshåndbøger samt undervisningsmateriale om demens og antipsykotisk medicin³ mv. Forløbene tager afsæt i personcentreret omsorg samt en praksisnær tilgang til læring og udvikling som bygger på aktionslæring og en systemisk-narrativ indfaldsvinkel i alle aktiviteter der gennemføres, og de mange af de metoder der anvendes. Et rejseholdsforløb tager endvidere udgangspunkt i den enkelte organisation og de konkrete problematikker, der gør sig gældende der.

Med afsæt i dette har forløbet fokus på:

- At styrke medarbejdernes kompetencer til at imødekomme beboernes individuelle behov samt til at yde pleje og omsorg for beboere med demens eller demenslignende symptomer med udgangspunkt i teorien omkring personcentreret omsorg.
- At styrke medarbejdernes tilgang til målrettet pleje, omsorg og behandling ud fra et forebyggende perspektiv.
- At styrke medarbejdernes viden om og praksis omkring forebyggelse og anvendelse af antipsykotisk medicin herunder behandling og seponering samt generel

¹ <https://www.sst.dk/da/Viden/Demens/Demensrejsehold>

² <https://www.sst.dk/da/Viden/Demens/Demensrejsehold/Projektet>

³ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2019/NKR-Forebyggelse-og-behandling-af-adfaerdsmaessige-og-psykiske-symptomer-hos-personer-med-demens>

<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/nkr-demens-og-medicin>,

<https://www.sst.dk/da/Viden/Demens/Anbefalinger-og-haandboeger/Haandboeger>

<https://stps.dk/da/udgivelser/2018/undervisningsmateriale-om-demens-og-antipsykotisk-medicin/>

fokus på anvendelse af medicin herunder smertelindrende mv med fokus på arbejdsgange og tværfagligt samarbejde.

- At styrke det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde, herunder samarbejdet mellem personale og praktiserende læger/ fast tilknyttet læge og organisering omkring dette.
- At styrke ledelsen i at understøtte vidensopbygning i organisationen samt understøtte forandringsprocesser, herunder fx nye arbejdsgange, samarbejdsflader mv.

Demensrejseholdet afvikler et praksisnært læringsforløb for en læringsgruppe bestående af ca. 10 - 14 nøglepersoner, herunder relevante ledere, demenskoordinator og sygeplejersker på de deltagende plejecentre og hjemmeplejeenheder. Det er muligt at søge om flere læringsgrupper dog maks. 3. Demensrejseholdet arbejder med de enkelte plejeenheder i ca. 16-20 uger.

Den indledende opstartsfasen

Det overordnede formål med opstartsfasen er at sikre, at alle de involverede medarbejdere og ledere får en fælles forståelse af indsatsforløbet og et fælles billede af, hvilke problematikker og temaer der skal arbejdes med og hvordan, herunder de roller og det ansvar de forskellige parter har i forløbet. Desuden skal aktuelt forbrug af antipsykotisk medicin i den enkelte organisation kortlægges med henblik på bl.a. at kunne følge udviklingen.

Aktiviteter i opstartsfasen:

Formøde med ledelsen af ca. 3 timers varighed samt en indledende dialog med de praktiserende læger/fast tilknyttede læge og evt. den kommunale praksiskonsulent med henblik på at aftale nærmere omkring deres rolle i forløbet. Ledermøde af ca. 4 timers varighed. - Forpligtelsesdag af ca. 3 timers varighed på hvert af de deltagende plejeenheder for ledere og alle de medarbejdere, som varetager den daglige pleje og omsorg af beboere med demens der modtager antipsykotisk medicin eller hvor anvendelse af antipsykotisk medicin overvejes.

Indsatsfase - læringsforløbet

I indsatsfasen gennemføres selve læringsforløbet over en periode på ca. 12-16 uger. Her veksles mellem temadage, læringsgruppemøder og beboerkonferencer.

På temadagene bliver deltagerne præsenteret for viden om bl.a. personcentreret omsorg, kommunikation, samarbejde med borger, pårørende og relevante læger, konflikthåndtering, magt og afmagt. Der tages fagligt afsæt i bl.a. Sundhedsstyrelsens demenshåndbøger.⁴ På temadagene arbejdes der i grupper og deltagerne får lejlighed til at reflektere over egen praksis og hermed koble teori til praksis. Temadagene er åbne for kolleger og det anbefales at så mange som muligt deltager for at sikre den videre implementering og forankring af indsatsen.

I læringsgruppemøderne arbejdes der i en systematisk vekslen mellem refleksion og handling med udgangspunkt i konkrete udfordringer fra medarbejdernes hverdag. Her arbejdes der mere dybdegående med metoder til faglig refleksion og praktisk afprøvning demensrejseholdets metoder og modeller.

Endeligt afholdes en række Beboerkonferencer, hvor øvrige kolleger også har mulighed for at deltage. Den tilknyttede rejseholdskonsulent vil facilitere de første konferencer

⁴ <https://www.sst.dk/da/Viden/Demens/Anbefalinger-og-haandboeger/Haandboeger>

hvorefter ledere eller andre med beslutningskompetencer skal overtage faciliteringsrollen med guidning og sparring fra konsulentens.⁵

I indsatsfasen deltager relevante læger i forløbet fx i en beboerkonference mhp. faglig sparring og videndeling. Ved slutningen af indsatsfasen skal de involverede parter udarbejde en plan for, hvordan resultaterne, læringen og forandringerne bliver forankret fremadrettet herunder samarbejdet med relevante læger.

Et samlet estimeret tidsforbrug pr. medarbejder, som deltager i en læringsgruppe, er ca. 60 – 70 timer i løbet af indsatsperioden. Det forventede tidsforbrug fordeles således:

- 2-3 temadage af ca. 5-6 timers varighed
- 5 læringsgruppemøder af 3-4 timers varighed
- Min. 4 – 6 beboerkonferencer af 2 timers varighed

Lederne forventes at deltage i indsatsens aktiviteter samt yderligere 3 ledermøder af ca. 4 timers varighed.

Evaluering

Demensrejseholdsindsatsen skal evalueres. Deltagende enheder skal bidrage til evalueringen. Evalueringsdesignet er på nuværende tidspunkt ikke fastlagt men deltagerne skal påregne at deltage i udfyldelse af spørgeskema samt for udvalgte deltageres vedkommende at medvirke til interview eller fokusgruppe. De deltagende kommuner/ private leverandører skal endvidere bidrage med data om forbrug af antipsykotisk medicin samt forventeligt data vedr. magtanvendelse, voldsomme episoder og sygefravær hos medarbejderne.

Tidsramme

Det er muligt at ansøge om rejseholdsforløb i perioden januar 2021 og frem til og med medio 2022. Opstart vil foregå forskudt og forventes tidligst påbegyndt i januar 2021. I ansøgningskemaet skal ansøger prioritere på hvilke perioder, ansøger ønsker rejseholdsforløb. Et forløb varer 16-20 uger.

Hvem kan ansøge?

Alle kommuner og private leverandører, herunder selvejende organisationer, på ældreområdet (både plejecentre og hjemmeplejeenheder) der har et ønske om og behov for at nedbringe anvendelsen af antipsykotisk medicin for mennesker med demens eller mennesker med demenslignende symptomer kan ansøge om deltagelse i et rejseholdsforløb.

Kommunale ansøgere skal søge som samlet kommune med angivelse af hvilke enheder der ønsker at deltage, og dermed ikke som enkelte plejeenheder. Private leverandører, herunder selvejende organisationer kan søge sammen med hjemkommune eller selvstændigt.

Det er muligt at søge minimum en og maksimalt tre læringsgrupper. Hver læringsgruppe består af 10-14 nøglepersoner. Læringsgrupperne kan være knyttet til den samme plejeenhed (f.eks. et stort plejehjem med flere end 90 beboere), eller de kan være knyttet til f.eks. tre mindre plejeenheder.

⁵ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Demenshaandbog-Beboerkonferencen-i-praksis>

Krav til de deltagende kommuner og plejeenheder

For at kunne opnå bedst mulig effekt skal man som indsatskommune/-plejeenhed opfylde en række krav. Kravene beskriver til dels elementer, der skal være til stede, inden kommunen/plejeenheden starter et forløb med rejseholdet, og dels elementer, der er centrale, mens kommunen/plejeenheden er i gang med et rejseholdsforløb.

For at komme i betragtning til at indgå i rejseholdets kompetenceudviklingsforløb forpligter kommunen/plejeenheden sig til at opfylde følgende krav:

- At deltagelse i rejseholdets kompetenceudviklingsforløb er forankret og besluttet i samarbejde med ledelsen på den/de involverede plejeenhed(er) samt relevant ledelse i kommunen eller den private leverandør, herunder selvejende organisation.
- At der er en projektkoordinator, som er kontaktperson for Sundhedsstyrelsen, rejseholdet samt de deltagende plejeenhed(er). Projektkoordinatoren forventes at have de fornødne ressourcer til at koordinere og gennemføre indsatsforløbet samt være medvirkende drivkraft til at indsatsen forankres i organisationen efter endt indsatsforløb.
- At både relevante ledere og de involverede medarbejdere afsætter de nødvendige ressourcer og tid til at indgå i kompetenceudviklingsforløbet.
- At redegøre for, hvordan kommunen/plejeenheden planlægger at samarbejde med relevant praktiserende læge herunder plejehjems-læge om behandling af mennesker med demens vedr. forbruget af antipsykotisk medicin.
- At bidrage til evaluering af rejseholdsforløbet gennem løbende dataindsamling og dokumentation samt deltage i kvalitativ og kvantitativ dataindsamling.

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Ved vurdering af ansøgningerne vil der blive lagt vægt på nedenstående kriterier.

- I hvilken grad ansøger kan beskrive organisationens behov for et demensrejseholdsforløb, og hvordan forløbet vil styrke demensindsatsen til gavn for borgere med demens, herunder nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin.
- I hvilken grad projektet er funderet i ledelsen så fx den faglige ledelse sikrer forankring i hverdagen.
- I hvilken grad ansøger kan redegøre for, at der sikres sammenhæng til tidligere/igangværende forløb på demensområdet, og at forløbet hænger sammen med andre relevante strategiske indsatser

Plejeenheder, der tidligere har modtaget et forløb ved demensrejseholdet, kommer kun i betragtning, hvis der ikke er andre ansøgere, som lever op til kriterierne. Kommuner kan dog søge til andre plejeenheder, der ikke tidligere har fået tildelt et forløb ved demensrejseholdet. Ansøgere, der lever op til kriterierne, og som ikke tidligere har modtaget et forløb, prioriteres først.

Økonomi

Demensrejseløbet er gratis. Det betyder, at Sundhedsstyrelsen afholder udgifter til Rejseløbet samt de materialer, der anvendes i løbet.

Hver plejeenhed kan i gennemsnit forvente at modtage 60.000 kr. pr. læringsgruppe som tilskud til primært vikardækning og andre indsatsrelaterede udgifter såsom kontorartikler, forplejning og evt. lokaleleje. Der er ligeledes afsat midler til kompensation til de deltagende læger for op til 16 timers deltagelse pr. læringsgruppe.

Ansøgningsprocedure

Ved ansøgning skal Sundhedsstyrelsens ansøgningskema anvendes og udfyldes.

Ansøgningen sendes underskrevet til aedpulje@sst.dk som en samlet pdf-fil. I emnefeltet skrives ” 07-1002-130 – Ansøgning demensrejseløbet [Ansøger]”

Ansøgningsfristen er den **2. oktober 2020 kl 12.00.**

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes frem til den 25. september 2020 vedr. spørgsmål til puljen. Spørgsmål og svar af generel karakter vil blive offentliggjort på puljens hjemmeside efterfølgende.

Spørgsmål kan rettes til Kirsten Groth Willesen, tlf.: 93 59 01 69, e-mail: kigw@sst.dk.